

18 Decembrie 2006, nr. 115

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii cu privire la protecția socială a unor categorii de populație

(înregistrat în Parlament cu numărul 4520 din 27 Noiembrie 2006)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii cu privire la protecția socială a unor categorii de populație.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este deputat în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Autorul proiectului de lege urmărește extinderea aplicării art.3 și art.7 din Legea nr.933-XIV din 14.04.2000 cu privire la protecția socială specială a unor categorii de populație, asupra pensionarilor care, chiar dacă nu sunt singuri și locuiesc în aceeași gospodărie cu alte persoane, care nu sunt pensionari, au totuși venituri mici care nu le permit acoperirea cheltuielilor de încălzire. În opinia autorului proiectului, prin prevederile actului normativ în cauză, categoria menționată de pensionari a fost lipsită de compensații nominative în mod nejustificat.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**
- 6. Suficiența argumentării.** Argumentarea este insuficientă și se referă doar la temeiurile de drept care au stat la baza proiectului, însă nu reflectă condițiile și modul de implementare ulterioară a legii propuse.
- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.
- 8. Fundamentarea economico-financiară.** Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47

alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, În cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Articol unic	(1) La articolul 3 punctul 8 sintagma „pensionari singuri” se înlocuiește cu sintagma „pensionarii singuri, sau pensionarii care trăiesc împreună cu alte persoane ce nu sînt pensionari, venitul cumulativ al cărora nu atinge două salarii medii pe economie.” (2) La articolul 7 alineatul (1) litera b) fraza „pensionari singuri” se înlocuiește cu sintagma „pensionarii singuri, sau pensionarii care trăiesc împreună cu alte persoane ce nu sînt pensionari, venitul cumulativ al cărora nu atinge două salarii medii pe economie.”	Suntem de părere că redacția articolelor din lege, propusă de autor, va converge spre situații cînd o persoană sau un grup de persoane, nefiind incluse în categoria specificată de actul legislativ respectiv, vor urmări să o aplice prin simpla înregistrare a traiului comun cu pensionarul singur. Concomitent, condiția privind cuantumul real al venitului cumulativ ar putea fi ușor eludată. Considerăm că elementele de coruptibilitate ar putea fi înlăturate prin adoptarea unor mecanisme legale clare referitor la documentarea și probarea cuantumului cumulativ, astfel încît acestea să nu favorizeze corupția.	Coruptibilitate Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	În temeiul celor enunțate, considerăm că redacția propusă art.3 p.8) și art.7 alin.(1) lit.b) va favoriza sau ar putea favoriza corupția în rîndul funcționarilor și cetățenilor, pentru a ascunde prin orice metodă, cuantumul real al venitului cumulativ, în vederea beneficierii de compensații nominative în baza legii.

Concluzii

Considerăm că proiectul nu poate fi adoptat în redacția propusă, deoarece poate favoriza comiterea unor acte de corupție.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției